

NIVEAU2:

Ik organiseer een (mini-)onthardingsactie op school en breek één of meerdere tegels op de speelplaats uit om te vervangen door iets groen.

IN DEZE BUNDEL

vind je twee wateronderzoekjes

1. Inspiratie voor een symbolische actie
2. Inspiratie voor een onthardingsactie
3. Ontharden in 5 stappen

LESDOELEN

- Leerlingen laten hun stem horen
- Leerlingen kennen het belang van vergroening

Het klimaat verandert. Regenbuien worden heviger, zomerse dagen heter en perioden van droogte langer. Dat is slecht nieuws voor ons: er zijn meer overstromingen, onze straten staan soms onder water, de natuur verandert ...

We moeten beter voor ons water zorgen. Ook op school kunnen we dat. Door te ontharden, zodat de bodem weer doorlaatbaar wordt. Het regenwater kan zo weer in de bodem dringen. Op die manier wordt de wereld weer meer klimaatbestendig!

Wist je dat Vlaanderen één van de meest verharde gebieden van Europa is? Dat is slecht nieuws voor ons grondwaterpeil. En dat terwijl België een waterschaarse regio is.

De grond moet het water kunnen opvangen. Zodat het niet direct weer wegstroomt. Zo maken we onze wereld weer gezond.

Inspiratie voor een symbolische actie

Misschien lukt het niet om op 22 maart al een tegel te wippen. Ga dan voor een symbolische actie!

Ga krijten!

Doe een krijtactie: maak er samen met de leerlingen nu alvast een groenblauw gekleurde speelplaats van.

- Welke tegels kunnen plaatsmaken voor iets groen, zoals bomen, planten, struiken, ...? Kleur deze tegels in het groen met krijt.
- Op welke plaatsen kan iets blauw komen, zoals een vijver, poeltje, ...? Kleur deze tegels in het blauw met krijt.
- Op welke plaatsen kan het zeker niet? Waar worden de klasrijen gevormd? Waar liggen belangrijke buizen? ... Kleur deze tegels in het rood met krijt.

Laat van je horen!

- Laat de stem van de leerlingen horen en overhandig samen de voorbeeldbrief aan de directie. Deze kan je zelf aanvullen met de bevindingen uit jullie wateronderzoek. Maak hier een symbolische actie van en neem foto's/video's van de overhandiging.
- Misschien kan je zelfs de burgemeester of een schepen uitnodigen voor een gesprek? De leerlingen kunnen vragen stellen over water op hun school en in de gemeente, of ze kunnen komen uitleggen wat ze van plan zijn op vlak van waterbeheer in de omgeving.
- Doe iets met waterdruppels; knutsel ze in het groot, teken ze op je hand, ...

- Verzamel ideeën bij leerlingen, leerkrachten, directie, oudercomité, naschoolse opvang, via beelden op Pinterest: [GRAS in Gent](#), [groen voor kinderen](#) of [Pimp je speelplaats](#).
- Doe mee aan de volgende stap in onze challenge: wip een eerste tegel en zorg ervoor dat die de start van een groenblauwe speelplaats inluidt.

Inspiratie voor een onthardingsactie

Wip een eerste tegel en zorg ervoor dat die de start van een groenblauwe speelplaats inluidt.

Groenblauwe speelplaats

Youtube - [Groen op de speelplaats](#) – Vlaams-Brabant in de Kijker

Youtube - [Vlaanderen Breekt Uit](#) - Sint-Paulus Kortrijk

MOEV – [Groen op de speelplaats](#)

Youtube - [What is a Green Schoolyard?](#) From Children & Nature Network (ENG)

Ontharding

Departement Omgeving – [Ruimtelijke strategie: ontharden](#)

Youtube – [Tegelwippen, hoe doe je dat?](#)

Youtube – [NK Tegelwippen 2023 inspire](#) - basisschool de Lage Weide (Made)

Stap 1: informatie!

Kennis is het begin van alles! Laat het thema leven op en rond de school. Neem daarom een kijkje bij de achtergrondinformatie (zie educatief materiaal).

Stap 2: tegel(s) wippen!

Haal de **eerste tegel** eruit!

- Dit is de eerste en wellicht ook moeilijkste stap.
- Vraag daarom eventueel hulp, bijvoorbeeld aan een handige ouder, klusjesman, ...
- Gebruik hiervoor een boormachine en beschermingsmateriaal.

Wil je nog **verder** gaan? De volgende tegels gaan vanzelf! Deze kan je er namelijk gewoon uitpuzzelen met een koevoet.

Bestaat jullie speelplaats niet uit tegels, maar enkel uit **beton**? Dan vergt het iets meer inspanning. Het is belangrijk om hiervoor beroep te doen op professionals. Een quote van een leerkracht: "Het is logistiek zwaar, je moet absoluut hulp krijgen, maar het is het echt waard."

Stap 3: goede grond!

De volgende stap bestaat erin om de plaats waar je de tegels hebt uitgehaald op te vullen met potaarde, houtvezels, ...

Hoe geraak je hieraan?

- Misschien is er een composthoop op jullie school en kunnen jullie de potaarde gebruiken?
- Misschien kan je het navragen bij de groendienst van de gemeente?
- Misschien kan je het rondvragen binnen het netwerk van jullie school?
- Misschien is er een tuincentrum in de buurt?

Stap 4: **plantjestijd!**

Tijd om stukjes grond terug te geven aan de natuur!

Welke planten kies je het best?

- Ga voor '**speelgroen**' in plaats van 'kijkgroen'. Kies bomen en struiken die tegen een stootje kunnen, snel groeien en zich lenen voor kampen bouwen en verstoppen.
- Ga voor planten die geuren, lekkere vruchten geven of **prikkelen** om ermee te spelen.
- Vermijd altijd **toxische** planten.
- Kies voor **inheemse** planten, die ook wat te bieden hebben voor vogels, bijen, vlinders... De speelplaats wordt er zoveel boeiender door! Als je in de [online plantengids](#) je woonplaats ingeeft, dan krijg je een lijst van de inheemse boom- en struiksoorten, met foto's en informatie.
- En bovenal: zorg voor **variatie**. Een grijze betonkoer is saai, maar een immergroene vlakte van één soort bodembedekker is dat ook. Bovendien zijn stukjes natuur met weinig variatie veel kwetsbaarder voor plagen.
- Kies voor **snelle** groeiers, robuuste bomen, klimbomen, soorten met lekker fruit of soorten die een diversiteit aan diertjes aantrekken.

Hier vind je meer informatie om je te helpen met jouw keuze:

- [Plantenzoeker](#) van Velt
- [MOS](#) duurzame scholen, straffe scholen
- [Ecoscholen](#) Antwerpen
- Welke (boom)[soorten](#) kiezen?
- Soortenlijst [giftige](#) planten
- Soortenlijst [inheemse](#) bomen en struiken
- Weinig plaats voor [bomen](#)?

Hier vind je plant-ideeën voor kleine speelplaatsen.

Stap 5: verspreid de boodschap!

Laat dit belangrijke thema leven op en rond de school. Neem zoveel mogelijk foto's en/of video's van jullie onthardingsactie. Enkele leuke ideeën:

- Een filmpje van 'the making of';
- Een inhuldiging van de eerste tegel die gewipt wordt;
- Een fototentoonstelling;
- ...

Deel jullie foto's/video's:

- Op jullie Facebookpagina (én die van ons!);
- In schoolgroepen;
- In jullie nieuwsbrief;
- Via e-mail: challenges@goodplanet.be of wereldwaterdagatschool@joinforwater.ngo.

Verdere stappen

Ben je helemaal overtuigd en wil je je schoolterrein verder omtoveren tot een blauwgroene oase? Dan kan je eens kijken bij de doorverwijspagina '[Advies op maat](#)' van Blauwgroen Vlaanderen of op Pimp je [speelplaats](#)!

Aarzel bovendien niet om contact met ons op te nemen, dan bekijken we samen wat mogelijk is:

- GoodPlanet: [Speel- en leergroen - GoodPlanet Belgium](#)
- Join For Water: wereldwaterdagatschool@joinforwater.ngo